

Sanne Schelfaut

Oekraïne incasseert tegenvaller na tegenvaller: kan het land de oorlog nog winnen?

Україна терпить невдачу за невдачею: чи зможе країна ще виграти війну?

За словами експерта з питань оборони, який пов'язаний з Гаазьким центром стратегічних досліджень (HCSS), П. Болдера, страх деяких європейських країн повністю підтримати Україну відійде на другий план. Він вважає, що президент росії путін може протриматися ще довго, він сподівається і зосереджується на дестабілізації на Заході, куди зима приведе новий потік біженців. Україна, зазначає експерт, бореться не лише за власне виживання, ця боротьба також стосується європейської безпеки і нам "потрібно краще пояснити, якими будуть наслідки, якщо ця країна виграє війну". Військовий історик К. Клеп також вказує, що контрнаступ виявився складнішим, ніж сподівалися, що «територіальні надбання невеликі», але "Україна все ще в атаці, а не в обороні".

<https://www.ad.nl/buitenland/oekraïne-incasseert-tegenvaller-na-tegenvaller-kan-het-land-de-oorlog-nog-winnen~a793e12c/>

De bodem van de westerse munitiekist lijkt in zicht, het grondoffensief verloopt moeizaam en de bevolking wordt hard geraakt door raketaanvallen. Oekraïne kreeg deze week van meerdere kanten slecht nieuws te verwerken. Is het land de oorlog aan het verliezen? „We moeten beter uitleggen wat de gevolgen zijn als Rusland wint.”

Hij vindt het verschrikkelijk om te zeggen, maar de raketaanval op het Oekraïense dorpje Hroza opent volgens defensie-expert Patrick Bolder hopelijk weer de ogen van sommige westerse bondgenoten. Een Russische raket zaaide donderdag dood en verderf in het dorp: meer dan vijftig inwoners kwamen om het leven. „Het drukt ons met de neus op de feiten, we zien hoeveel ellende de Russen aanrichten met hun aanvallen. Hoe erg ook, voor de Oekraïense president Zelensky komt dit drama op een goed moment. Hij zal extra benadrukken dat zijn land er niet komt met halve maatregelen en dat zijn bondgenoten alles uit de kast moeten

trekken om de Russen tegen te houden”, aldus Bolder, die is verbonden aan het Haagse Centrum voor Strategische Studies (HCSS).

Ruzie, een pro-Rus en politieke chaos

Oekraïne kreeg het de afgelopen tijd behoorlijk voor de kiezen. Kyiv maakte ruzie over de graandeal met Polen, dat daardoor geen wapens meer dreigde te leveren. In Slowakije won de pro-Russische oud-premier Robert Fico de verkiezingen. Zweden wil eerst lid worden van de Navo en pas daarna mogelijk gevechtsvliegtuigen aan Oekraïne geven.

In de Verenigde Staten heerst politieke chaos door het wegsturen van Kevin McCarthy, voorzitter van het Huis van Afgevaardigden. Het gevolg is dat het Huis in afwachting van een nieuwe voorzitter geen belangrijke beslissingen kan nemen, zoals het verstrekken van nieuwe steunpakketten aan Oekraïne. Amerika is de belangrijkste bondgenoot van Kyiv en leverde sinds februari 2022 al voor meer dan 40 miljard euro aan wapens. Daar komt nog bij dat de Navo deze week waarschuwde dat de westerse legers bijna door hun wapenvoorraden heen zijn en amper nog munitie zouden hebben om aan Oekraïne te geven.

„Van zo'n opsomming word je allesbehalve vrolijk”, constateert Bolder. „Het zijn tegenslagen, maar het hoeft niet te betekenen dat Oekraïne de strijd aan het verliezen is. Ja, het gaat langzaam op het slagveld, maar we krijgen signalen dat er de laatste weken enorm veel Russische artillerie wordt uitgeschakeld. Dat moet op een gegeven moment effect hebben op de slagkracht van het Russische leger.”

Minder koudwatervrees

Bolder hoopt dat de koudwatervrees bij sommige Europese landen om Oekraïne vol te (blijven) steunen naar de achtergrond verdwijnt. „President Poetin kan het lang volhouden, dat weten we. Hij hoopt en zet in op destabilisatie in het Westen. Met de winter in zicht zullen de Russen opnieuw energiecentrales aanvallen, het liefst willen ze dat hierdoor een nieuwe vluchtelingenstroom onze kant opkomt. Oekraïne vecht niet alleen voor het eigen voortbestaan, deze strijd gaat ook om de Europese veiligheid. Rusland is een totalitaire staat waar je je vrijheid kwijt bent. Deze invloed mag niet verder oprukken. Dat wordt weleens vergeten. We moeten beter uitleggen wat de gevolgen zijn als dit land de oorlog wint.”

Militair historicus Christ Klep geeft eveneens aan dat het tegenoffensief moeizamer verloopt dan gehoopt. „De terreinwinst is klein. We hebben het over een paar kilometer per maand. Het gaat stapje voor stapje, een ware uitputtingsslag zoals dat ook gebeurde tijdens de Eerste Wereldoorlog. Toch is Oekraïne nog steeds in de aanval en niet in de verdediging. Dat stemt optimistisch.”

Heel langzaam de slag winnen

Het is alleen de vraag hoelang Oekraïne dat nog kan volhouden. Zelensky zei zelf dat er sprake is van oorlogsmoeheid. Klep kleurt die uitspraak tactisch in. „De Oekraïners hebben het afgelopen anderhalf jaar geleerd dat je niet moet roepen dat het goed gaat. Dan krijg je het deksel op de neus en is er kans op minder steun. Ik had ook gedacht dat met de komst van Himars en ander westers wapentuig de Russen sneller in de verdrukking zouden komen. En ik had niet verwacht dat het Kremlin kennelijk totaal niet maalt om de vele slachtoffers die worden geofferd in deze oorlog. Maar dan nog is er zeker de mogelijkheid dat Oekraïne - heel langzaam - de slag kan winnen. Vergis je niet in het geld én het materieel dat het Westen nog steeds heeft om het de Russen moeilijk te maken. Bij de Navo roepen ze dat de munitiekist bijna leeg is; dat soort geluiden wordt handenwrijvend ontvangen door de Amerikaanse

wapenindustrie. Het drijft de prijs op, maar de spullen zijn er. Het is vooral een politieke keuze hoe ver de bondgenoten willen gaan om Oekraïne te blijven helpen.”